

PO TAURAGNŲ DANGUM

2009 GRUODIS NR. 12 TAURAGNŲ KRAŠTO BENDRUOMENĖS LAIKRAŠTIS

Mieli tauragniškliai,

Įsivaizduokite, kad mano rankose – stebuklinga dėžė. Būtų gerai, kad aš galėčiau Jums visiems pasakyti – kitais metais pabirs iš šitos dėžės visokios materialinės gėrybės. Deja, neturiu tokių stebuklingų galių, bet vis tiek nešu Jums dovanų: sveikatos, geros nuotaikos, šilumos ir šypsenos, naujų idėjų ir optimizmo. Ir galiu tik pasakyti – tų stebuklų bus tiek, kiek patys pasistengsime sukurti ir kitiems išdalinti. Turbūt prisimenate graikų mitą apie Pandoros skrynią, kurią atidarius, į pasaulį buvo paleistos visokios blogybės, o pačiame dugne liko pasislėpusi Viltis. Tegul kiekviename iš mūsų ir glūdi viltis, kad ir labai giliai pasislėpus.

Nešu ir ją dovanų. Su šventėmis!

Seniūnas Alvydas Danauskas

Mums reikia džiaugsmo

Kai siautėja visokio gripo virusai, kad net ir skiepai nepadeda, kada prarandame darbą, o parduotuvėje skaičiuojame kiekvieną litą, kai kartais gal ir į namus nemiela grįžti, nes ne visada meilės ir supratimo iš artimiausių žmonių sulaukiame, ypač tada, kai atrodo pasiduosi, nuleisi rankas, ypač tada mums reikia džiaugsmo. Bet kai džiaugsmas mus aplanko, mes prie jo priprantame, kaip ir prie daugelio gerų dalykų, ir to džiaugsmo niekada nebūna tiek, kiek norėtusi... Džiaugtis gyvenimu, nepasiduoti sunkumams – didelis menas, menas gyventi. Džiaugsmas daryti gerus darbus, džiaugsmas padėti kitam, džiaugsmas mylėti. Nuomonė, kad visur reikia išžiūrėti šviesiąsias gyvenimo puses, yra teisinga. Taip mąstantis žmogus gyvenime jaučiasi

Nuotrauka Šarūno Grabausko

kur kas laimingesnis ir jam labiau sekasi. Tegul džiaugsmas būna tas gerasis užkrečiamas virusas, nuo kurio skiepai dar neišrasti. Šito ir linkiu Jums, mieli tauragniškliai, sveikindama su Šv. Kalėdomis ir ateinančiais Naujaisiais metais. Ir nepamirškime pasakio: „Optimistai konstruoja lėktuvus, o pesimistai – parašiusius“.

Danguolė Grabauskienė, bendruomenės pirmininkė

Metams baigiantis

Prasidėjus tikrai žiemai su malonumu ir nostalgija prisimenu didžiuosius šių metų rudens renginius – Tauragnų kultūros centro 50-mečio vakarą, įvykusį spalio 17 d. ir trečiąją zoninį romantinės muzikos festivalį „Po Tauragnų dangum“, įvykusį lapkričio pradžioje.

1959 metais, lygiai prieš 50 metų, buvo pastatyti Tauragnų kultūros namai, nes jau iki tol virė aktyvus kultūrinis gyvenimas: dainavo 30 žmonių mišrus choras, kuriam vadovavo mokytojas Jurkaitis, šoko aštuonios tautinių šokių poros, vadovaujamos Apolonijos Baltrūnaitės – Marčiulionienės. Saviveiklininkams reikėjo vietos repeticijoms, pasirodymams, koncertams.

Mokytoja Janina Vaitkevičienė, dabar gyvenanti Molėtų rajone, puikiai prisiminė ir jubiliejinėje šventėje papasakojo apie tuos kelius, kuriuos teko nueiti tauragniškiams, kol buvo nuspręsta statyti kultūros namus. Daug padėjo kraštiečiai poetas Teofilis Tilvytis. Kai 1959 m. rudenį duris atvėrė kultūros namai, džiaugėsi visi tauragniškiečiai. Erdvi salė talpino per 300 žiūrovų. Panašūs kultūros namai Utenos r. buvo pradėti statyti tik po 10-15 metų.

Kultūros namų direktoriais dirbo J. Girdziušas, A. Vaitkevičius, Bronius Slapšys, Aldona Pupelytė, Linas Steponavičius. Nuo 1966 m. direktore dirbo Genovaitė Babrauskienė, vėliau – Filomena Pužaitė – Trimonienė. Ilgiausiai dirbo Vanda Varneckienė (nuo 1974 iki 2001 metų). Meno vadovais dirbo Apolonija Marčiulionienė, Danielė Petrėnienė, Jonas Virvytis. 1973 metais metodininku pradėjo dirbti Vygantas Varneckas, dirbantis teatro režisieriumi ir dabar. Nuo 1977 metų meno vadove pradėjo dirbti Audronė Ramanauskienė, kuri išdirbo iki 2001 metų. Nuo 1986 metų šokių kolektyvams vadovavo Erika Ruzgienė, dirbusi iki 2001 metų. 2005 - 2007 metais meno vadove dirbo Ligita Balčiūnienė, o nuo 2007 metų – Vilma Valienė.

Visas kultūros namų permainas, pasiekimus ir laimėjimus išvardino metraštininkas Jonas Belopetravičius. Prisiminimais pasidalino buvęs kolūkio pirmininkas Alvidas Driukas, buvęs apylinkės vykdomojo komiteto pirmininkas Vladas Atkočius.

Meninėje programoje dalyvavo dainininkai, vadovaujami ne tik dabartinės meno vadovės Vilmos Valienės, bet ir buvusių darbuotojų - Audronės Ramanauskienės ir Ligitos Balčiūnienės. Erika Ruzgienė atsivežė savo dabartinį šokių kolektyvą – Utenos Aukštakalnio pagrindinės mokyklos šokėjas, šiltai buvo sutiktos Kęstučio Čiauškos atliekamos dainos.

Esu labai dėkinga visiems tauragniškiams meno mėgėjams ir „Moko“ teatro artistams už jų dalyvavimą kultūros centro veikloje, nešantiems džiaugsmą klausytojams ir žiūrovams jau 50 metų. Sveikatos ir

džiaugsmo kuriant šviesesnę ir gražesnę gyvenimą.

Utenos r. savivaldybės mero pavaduotojas Gintautas Petravičius ir kultūros skyriaus vyr. specialistė Zita Mackevičienė rajono mero padėkos raštus už ilgametę veiklą įteikė Janinai Augulytei, Jonui Belopetravičiui, Alvydui Danauskui, Irenai Eidžiulienei, Petruui Kazickui, Danielei Petrėnienei, Janinai Puodžiukienei, Broniui Slapšiui, Jūratei Šinkūnienei, Tamarai Vanagaitei, Vandai Varneckienei, Vygantui Varneckui.

Jubiliejinėje šventėje dalyvavo Utenos kultūros centro direktorė Asta Motuzienė, pavaduotoja Regina Lumpickienė. Kultūros centro padėkos įteiktos Aldonai Kirkienei, Audronei Ramanauskienei, Erikai Ruzgienei, Ramūnui Tumėnui, Vilmai Valienei, Valdai Žebelienei. Malonu, kad pasveikinti su jubiliejumi atvyko kaimynai – Daugailių kultūros centro kapela, vadovaujama Petro Leleikos.

Lapkričio pradžioje kultūros centro salė vos sutalpino visus norinčius pasiklausyti romansų. Sumanymas rengti romantinės muzikos festivalius man kilo prieš ketverius metus. Kasmet atvažiuoja vis kiti kolektyvai. Šiais metais dalyvavo puiki folkloro ansamblio „Raskila“ retro grupė iš Panevėžio, vadovaujama Linos Vilienės, Obelių kultūros centro liaudies dainų ansamblis, vadovaujamas Zitos Skvarnavičienės, Ignalinos r. Linkmenų kultūros centro trio, vadovaujama Vinco Kliuko. Mūsų krašte tikriausiai visi žino „Muzikontus iš pa Utenas“, vadovaujamus Rimos Garsonienės. Kolektyvas yra pernai metų „Gero ūpo“ nugalėtojas ir yra išleidęs savo romantinių dainų kompaktą. Šiais metais jų dainos džiugino tauragniškius. Žinoma, dalyvavo ir Tauragnų kultūros centro meno mėgėjai, vadovaujami Vilmos Valienės, kurie kas metai paruošia naują programą. Šiais metais jie pradžiugino video – muzikine programa.

Vakarą vedė Loreta Juškėnienė ir Ramūnas Tumėnas.

Noriu pasveikinti visus tauragniškius su Šv. Kalėdomis ir ateinančiais Naujaisiais metais. Nepraraskime optimizmo ir vilties, kad kiti metai bus geresni, bendraukime, neužsidarykime tarp keturių sienų. O kultūros centras nepaisant visų krizių dar tikrai gyvuos ir pakvies jus į naujus renginius ir kitais metais.

Romantines dainas dainuoja tauragniškliai

Romansų vakare – svečias iš Linkmenų
Vincas Kliukas

Kultūros centro jubiliejui – gera nuotaika

Seniai girdėtas duetas – Kęstutis Čiauška
ir Vygantas Varneckas

Jubiliejines žvakutes uždega Audronė Ramanauskienė ir
Erika Ruzgienė

Metraštininkas Jonas Belopetravičius

Valda Žebelienė

Algirdas Grašys Tauragnuose visada laukiamas

Niekada nemaniau, kad bus taip sunku pradėti šį pasakojimą apie susitikimą su žymiu mūsų kraštiečiu, aktoriumi, o dabar jau ir knygos „Algirdo Grašio legendos. Bračo pacukų satyros“ autoriumi Algirdu Grašiu. Nuotaiką labai sugadino lapkričio 19 dieną „Utenio“ laikraštyje išspausdintas Zitos Stundžytės straipsnis „Algimantas Grašys - Bračas: rimtas ir lyriškas, žaismingas ir kandus“. Labai pikta, o kartu ir liūdna, kad kai kas net tiksliai nežino tokio žymaus mūsų kraštiečio aktoriaus vardo. Nors dabar, kai pagalvoju, tai gal tik mums, tauragniškiams, jis yra gerai žinomas. Tai aktorius, scenoje prabylęs sodria rytų aukštaičių tarme. Su savo „Pacukų istorijomis“ apvažinėjo visą Lietuvą. Buvo net išvykęs už Atlanto, pabuvojo Čikagoje.

Taigi lapkričio 12 dieną į Tauragnų kultūros centrą susirinko aktoriaus Algirdo Grašio ištikimiausi gerbėjai. Nors salė nebuvo pilnutėlė, bet svečias buvo sutiktas šiltais aploclimentais. Jis visada yra laukiamas tauragniškių susibūrimuose. Šį kartą aktorius Algirdas Grašys atvažiavo su pundais knygų, tarp kurių puikavosi ką tik išleista jau minėta knyga - „Algirdo Grašio legendos. Bračo pacukų satyros“. Autorius papasakojo, kad legendas jis sumanęs dar būdamas jaunas, plaukiodamas valtimi Tauragne, ir jos nedavė ramybės tol, kol buvo išspausdintos. Tai jo kartos požiūris į pastarųjų dešimtmečių Lietuvos istoriją ir dvasines vertybes.

Nuo rimtosios dalies – legendų - nejučia perėjęs prie satyrų, Algirdas Grašys vėl tapo senuoju Braču, kurį pažįsta visa Lietuva. Aktoriaus satyros dešimtis kartų girdėtos, bet kaskart jų su malonumu klausomės. Klausomės ir didžiuojamės, nes jos prabyla mūsų kraštiečio lūpomis gimtąja tarme. Gerai pamenu tuos laikus, kai Vilniaus Valstybinis Jaunimo teatras pastatė Moljero „Skapeno klastas“. Tame spektaklyje Algirdas Grašys atliko tarno Silvestro vaidmenį. Tada jis į žiūrovus prabilo mūsų, uteniškių, tarme. Išsiliejo labiausiai aktoriaus sukaupia lietuviško

kaimiečio išmintis, išmonė, liaudies humoras. Būtų labai puiku dar kartą per televiziją išvysti šio spektaklio įrašą.

Tauragnų „Moko“ teatras ruošėsi susitikimui su Algirdu Grašiu. Teatro režisierius Vygantas Varneckas yra parašęs ir pastatęs scenoje misteriją „Mokas“. Buvo planuota suvaidinti susitikimo metu, bet... savaitės vidurys, artistai dirba arba užsiėmę savo reikalais, todėl autorius nusprendė trumpai supažindinti su dramos turiniu ir paskaityti kai kurias ištraukas. Paskaičius Algirdo Grašio legendą apie Moką ir palyginus su Vyganto Varnecko misterija, matai du skirtingus požiūrius, bet abiejuose kūriniuose jauti didžiulę meilę savo kraštui, jo praeičiai.

Susitikimas baigėsi. Prie knygos aktoriaus Algirdo Grašio išsirikiavo netrumpa eilutė gerbėjų, norinčių gauti autografus (**Žiūrėkite nuotraukoje**). Lauksime naujų susitikimų su garsioju mūsų kraštiečiu.

Bronė Juknevičienė

Apie minėjimą Stučiuose ir ne tik apie jį

Kuo galime džiaugtis šiuo sunkiu metu, kai susitikę vienas su kitu kalbame, kad mažėja atlyginimai, pensijos, o mokesčiai ir kainos kyla, gal tuoj darbo neteksime, o mūsų visų rinkta valdžia niekaip nesugeba priimti sprendimų, kurie padėtų įveikti krizę, ir net neprisiima atsakomybės už padarytas klaidas? Bėlieka džiaugtis, kad dauguma iš mūsų bent kol kas esame sveiki, kad turime galimybę susitikti, pabendrauti ir pasidalinti ne tik rūpesčiais, bet ir maloniais dalykais.

Lapkričio 22 dieną nemažą būrį tauragniškių, Stučių kaimo žmonių bei svečių subūrė proga paminėti brigados generolo, tarpukario Lietuvos krašto apsaugos ministro Kazio Musteikio 115-ąsias gimimo metines. (**Žiūr. nuotraukose**). Ši sukaktis sutapo su Lietuvos karių diena. Minėjime Stučių kaime, prie stogastulpio, žyminčio Kazio Musteikio gimtojo namo vietą, dalyvavo jo giminės, Utenos 9 – osios rinktinės

šauliai (rinktinės vadė Asta Tidikienė), kariai, vadovaujami kapitono Karolio Morkūno, seniūnas Alvydas Danauskas, klebonas Bronius Šlapelis. Susirinkusieji sugiedojo Lietuvos himną, išklaušė Jono Belopetravičiaus pranešimą apie Kazį Musteikį, kartu su Tauragnų kultūros centro dainininkėmis dainavo patriotines dainas. Stučių ir aplinkinių kaimų žmonėms generolo gyvenimo faktai gerai žinomi, jaunesnieji turėjo progą daugiau apie jį sužinoti. Generolas buvo pagerbtas ir Krašto apsaugos savanorių pajėgų karių salvėmis.

Įdėmiai stebėjau susirinkusius žmones: čia atvyko tikrai tie, kurie didžiuojasi, kad mūsų krašte gimė toks žmogus. Išgirdau, kaip viena garbaus amžiaus moteris pasakė, kad tarp susirinkusių nėra nė vieno, kuris būtų vertas K. Musteikio. Jei ir daugiau kas girdėjo šiuos žodžius, įsižeisti nereikia. Nė vienas iš mūsų nepasiekėme tokių karjeros aukštumų ir aplinkybės iš mūsų nepareikalavo (ir dėl to tik reikia džiaugtis) drąsos apsispręsti ir pasakyti ryžtingą „ne“ lemiamomis Lietuvai dienomis. Todėl ir vėl grįžtu į pradžią – kuo galime džiaugtis ir didžiuotis šiuo metu? Prieškario Lietuvos prezidentas Kazys Grinius vengė panaudoti bet kokį valstybės turtą asmeniniams reikalams. Jeigu savaitgaliais vykdavo asmeniniais reikalais, tai vykdavo autobusu. Jis buvo įsitikinęs, kad jaunai valstybei brangus kiekvienas centas. Galvoji apie šiandienos politinį gyvenimą: nerasi Lietuvoje žmogaus, kuris

nebūtų girdėjęs ir nesipiktinęs, kaip seimo nariai nenori atsisakyti už mokesčių mokėtojų pinigus nuomuojamų prabangių mašinų. O kažin ką mūsų valdžia darytų, jei reikėtų priimti lemiamus sprendimus? Nors čia ir vėl į galvą ateina sugretinimas: 1940 metų birželio 14 d. tik du Lietuvos vyriausybės ministrai, jų tarpe ir krašto apsaugos ministras Kazys Musteikis, pasakė, kad reikia nepriimti Sovietų Sąjungos ultimatumo. Visi kiti siūlė nesipriešinti, ir iš viso – buvo neryžtingi, atrodo, nesuprato, kas vyksta, tik rūpinosi, kaip išvykti iš šalies. Gal mes nusipelnėm neryžtingų valdžių? Pavienės drąsios asmenybės nieko negali pakeisti, jei nėra palaikymo. Tiek anksčiau, tiek dabar. Ir nebūtinai valstybės politikoje, mažesnėje irgi. Tai toks ekskursas į praeitį ir nukrypimas nuo rašinio temos.

Grįžtu prie minėjimo įspūdžių. Džiugu, kad dalyvavo nemažai žmonių: ir vyresnių, ir jaunesnių. Gaila, kad prasidėjęs gripas sutrukdė gausiau dalyvauti moksleiviams. Karių išvirta košė ir arbata sušildė visus ir sutelkė draugėn. Dar ilgai žmonės nesiskirstė, bendravo vieni su kitais, su kariais, nes visi jautėsi esą bendraminčių tarpe ir, nebijau šito pasakyti, buvo gera. Net ir oras buvo puikus, nors šeštadienis nežadėjo nieko gero. Apie gerus dalykus ir yra mano straipsnis. Dabar daug kalbama ir rašoma apie tai, kad žmonės perkainoja vertybes, atranda kitus džiaugsmus, kuriuos buvo pamiršę iki krizės. Tik man atrodo, kad tauragniškiai nebuvo pamiršę nei bendravimo, nei bendrų suėjimų visokiomis progomis, nei garsių kraštiečių. Minėjime buvo tie patys žmonės, kurie eina į bendruomenės ar kultūros centro renginius. Džiugu, kad mūsų ne tiek jau mažai. Ačiū Stučių kaimo žmonėms ir ypač Bronei ir Stasiui Skliausčiams už jų svetingumą ir, žinoma, skanias vaišes.

Grupė seminaro klausytojų su psichologu Antanu Grigu.

Mokymai „Kompiuterinio raštingumo pagrindai“. Dėstytojas Žyngintas Šakalys

Danguolė Grabauskienė

Ar moterys laiko keturis trobos kampus?

Kai žiūriu į moteris, kurios susirenka į mokymus, dažnai pagalvoju – o kur Tauragnų vyrai? Negi tik moterims įdomios psichologų paskaitos, negi tik jos nori, kad gyvenimas būtų gražesnis, santykiai šeimoje šiltesni, negi tik joms rūpi vaikų auklėjimas?... Juk tik vienas kitas vyras retkarčiais pasirodo, ir tai tik prie kompiuterių... O gal vyrai tiek užimti prasmingesniais darbais, kad visai tam neturi laiko? Gal jie tiesiog be visokių mokymų uždirba šeimai duoną ir nesuka sau galvos apie visokias psichologines plonybes... Manykime, kad taip. Tačiau aplink apsidairius pamatytume ir visai priešingų vaizdelių – ar retai būtent moteris yra ta, kuri visus keturis trobos kampus laiko? Šie pamąstymai, sakykim, lyg tarp kitko.

Aš tiesiog džiaugiuosi moterimis, kurios randa laiko savęs tobulinimui, savišvietai. Juk dažnai reikia dar rasti būdą, kaip iki Tauragnų atvažiuoti. Nuolatinės kursų lankytojos yra Danutė Bajarūnienė, Zita Biriukienė, Rima Gaizutienė, Rima Norkūnaitė, Regina Rusakevičienė. Jos nepraleidžia beveik nė vieno mokymų.

Projektas „Socialinės rizikos mažinimas pažeidžiamose šeimose: ugdymas, darbo rinka, bendruomenė. KELRODIS“, kurio organizatoriai yra VŠĮ „Socialinės politikos grupė“, tęsiasi. Lapkričio mėnesį psichologė iš Vilniaus Aurelija Lingienė skaitė paskaitų ciklą „Kaip kalbėti su vaiku“. Gruodžio mėnesį vyko net dveji mokymai: psichologas Antanas Grigas vedė seminarą „Konfliktai šeimoje ir jų sprendimo būdai“, o dėstytojas Žyngintas Šakalys – „Kompiuterinio raštingumo pagrindai“ (**Žiūrėkite nuotraukose**). Paskutiniai du kursai dar tęsis ir po Naujųjų metų. Į susitikimą su psichologu kviečiame sausio 4, 6, ir 8 dienomis, o kompiuteriniai mokymai tęsis dar ilgiau – sausio 5, 7, 11-15 ir 18 dieną. Mokymų laikas nurodytas ir skelbimuose. Sekite.

Labai kviesčiau ateiti naujus žmones, ypač bedarbius, nes jiems, išklausius atitinkamą valandų skaičių, bus mokamos stipendijos. Nedirbančiam žmogui tai vis šiočia tokia parama, o reikia tik ateiti paklaustyti, pasimokyti.

Taigi Tauragnų vyrai, atsiliepkit ir nenusileiskit moterims – mokyti reikia visiems ir bet kokio amžiaus.

Dar noriu informuoti, kad Tauragnų šeimos veiklos namai (kai nevyksta mokymai) būna atidaryti nuo 15 iki 19 val. Tada galima ateiti padirbėti prie kompiuterių, pabendrauti. Dirbu laikinai, kol grįš Aldona Kirkienė, tada namų veikla grįš į buvusias įprastines vėžes, ir darbo laikas, aišku, pasikeis.

Laukiu visų Tauragnų Šeimos veiklos namuose.

Metų Nominantai

Pasidaryti šventę sau Danguolė Grabauskienė

Tokios mintys kilo dalyvaujant paskutiniame šių metų renginyje – Kalėdinėje vakaronėje. Tų, kurie organizavo šventę ir joje dalyvavo, buvo turbūt tiek pat, kiek ir atėjusių pasižiūrėti. Bet buvo smagu – pasidarėme šventę sau.

Kaip visada, dainavo kultūros centro dainininkai, vadovaujami Vilmos Valienės, vien jų bent dvidešimt priskaičiuotume. Linksmino ir šeimyninis duetas – Eleonora ir Albertas Udros. Nemažo susidomėjimo sulaukė Nominacijų teikimas. Pasitarusios tų nominacijų sugalvojome penkiolika, posmus šauniai sueiliavo Valda Žebelienė. Taigi Metų Keliauninkas tapo seniūnas Alvydas Danauskas, „Dirigentė“ – Jūratė Šinkūnienė, Šypsena – Rita Pundzienė, Metų Liežuvis – Inga Šinkūnienė, Šokėjas – Povilas Šinkūnas, Optimistas – Algimantas Bartkevičius, Sveikuolė – Julė Deveikienė, Metų Patriotai – Eleonora ir Albertas Udros, Metų Kantrybė – Jolanta Gürkšnienė, Senjoras – Aleksandras Grigonis, Sportinė komanda – Vijolė Budvytienė, Aldona Tartilienė, Vaida Vaitiekėnienė, Žvejys – Vygantas Varneckas, Metų

Janina Augulytė

Rimtyje ir susikaupime palydėję Kalėdų šventes, rinkomės į kultūros centrą palydėti besibaigiančius Lietuvos vardo tūkstantmečio metus. Kiek sumanumo ir darbo įdėta šventės organizatorių! Buvo gera...

Atvyko ir Kalėdų senelis su dovanų maišu sumaniausiems šventės dalyviams. Metų nominacijas lydėjo šmaikščios eilės ir spalvingi, kūrybingi medaliai. Žavėjo žmonių aktyvumas. Skambėjo romantiškos ir šmaikščios ansamblių atliekamos dainos.

Tik gaila, kad vis tuštesnė ir tuštesnė salė... Mieli tauragniškiai, nepasiduokime visokiom krizėm – buities ir dvasinėm – susieikim, pabendraukim. Gražu, kada visa šeima kartu būna ir bendruose suėjimuose, o ne vienos moterys.

Gal kitąsyk nebus taip slidu...

Virėjas – Mykolas Šinkūnas, Metų Darbštuolis – Antanas Šapoka. Metų Darbščiųjų rankų nominacija paskirta Aldonai Budreikienei, kuri ir padarė labai spalvingus ir gražius medalius. O nuo bendruomenės tarybos visiems skirtas ir saldus prizas – tortas.

Sulaukėme net trijų Kalėdų „Bobučių“. Jomis tapo Ligita Balčiūnienė, Jūratė Šinkūnienė ir Vilma Valienė, dalinusios ir Kalėdinį paštą, ir dovanėles visiems saviveiklininkams bei susirinkusiems, kurie sugebėjo atsakyti į užduotus klausimus. Ypač reikėtų padėkoti Ligitai, kuri organizavo įvairius žaidimus ir visus linksmino. Maloniai nustebino ir Danutė bei Algimantas Bartkevičiai, kurie irgi atėjo su dovanėlėmis žmonėms, kuriems tiesiog norėjo pasakyti ačiū. Ir aš pagalvojau – kaip būtų gražu, jeigu taip ateitume daugelis iš mūsų, jeigu ateitume padėkoti ir duoti, o ne tik stebėti.

Gal tada salėje mūsų būtų žymiai daugiau?.

Žavioji Kalėdų „Bobutė“

Ačiū, kad dalinatės su manim skausmu

Greitai pasitiksime Naujuosius Metus, bet vis dar grėžiojamės atgal prisimindami džiaugsmo ir gėrio akimirkas, liūdesio bei nerimo minutes.

Praėję metai nepagailėjo skausmo man ir mano šeimai. Tą spalio 13 dieną su dukrele vykome į Santariškių konsultacinę polikliniką. Gydytojas apžiūrėjęs vaiką nusprendė, kad reikia šalinti netinkamai įdėtą šuntą, kuris sukeldavo galvos skausmus bei pykinimą. Grįžusi Neringutė namuose dėjosį daiktus ir šokinėjo iš džiaugsmo: „Mama, aš būsiu sveika! Man išims šuntą ir aš vėl būsiu sveika!“ Be baimės vaikas laukė tos operacijos. Tačiau viskas buvo ne taip, kaip norėjosi. Viena po kitos atsiradusios komplikacijos stūmė į neviltį mane, o medikai gūžčiojo pečiais nebegalėdami sustabdyti bei užkirsti kelio vis blogėjančiai sveikatai. Šiuo metu dukros sveikata lyg ir stabilizavosi, jaučiasi pagerėjimas, tačiau dar labai toli iki pasveikimo. Jau pradėjau tikėti, kad šiandien yra geriau, nei buvo vakar, o rytoj bus dar geriau, negu yra šiandien. Abi meldžiamės Aukščiausiam ir prašome Dievo palaimos.

Esu labai sujaudinta Tauragnų krašto bendruomenės, aplinkinių seniūnijos kaimų bei parapijos žmonių nuoširdumu, kurie dalijosi su manimi skausmu, lankė ligoninėje, skambino, meldėsi, aukojo pinigus, norėjo palengvinti mus ištikusią nelaimę. Iš visos širdies ačiū Jums, Mielieji, už suteiktą paramą. Kaimynams Ilčiukams noriu padėkoti už pagalbą ruošiantis ūkyje. Tegul į Jūsų šeimas niekada nesibeldžia skausmas, branginkite savo ir artimųjų sveikatą, mylėkite savo artimuosius, nesipykite, būkite gailestingi ir atlaidūs savo artimui. Tegul aplanko Jus Dievo palaima ir laimingi būna ateinantys Naujieji Metai.

Pagarbiai

Aldona Kirkienė

Išspausdinome elektroninį Aldonos laišką. Dėkojame visiems, atsiliepusiems į prašymą paremti šią šeimą, ir informuojame, kad surinkome 4137 Lt., kurie perduoti Aldonai.

Danguolė Grabauskienė

Nuotraukoje: mažoji Neringutė prieš pusantrų metų

Svarbiausi 2009 metų įvykiai bendruomenėje**Trumpai**

Balandis. Užbaigtas bendruomenės patalpų remontas. Taip pat nupirkta nešiojamas kompiuteris, kopijavimo aparatas, foto aparatas. Lėšas skyrė Žemės ūkio ministerija (beveik 25 000 Lt).

Pilietinės atsakomybės fondas finansavo bendruomenės projektą „Bendruomenės namų atidarymo šventė“. Skirta 1500 Lt.

Pinigai panaudoti kalendoriaus apie bendruomenės veiklą leidybai ir prizams aktyviausiems dalyviams apdovanoti.

Bendruomenės nariai vyko į Kauną, kur dalyvavo baigiamajame konkurso „Čia gera gyventi“ renginyje. Iš 40 dalyvavusių bendruomenių buvom šešti.

Gegužė. Vyko patalpų atidarymo ir kartu bendruomenės Gimtadienio šventė. Koncertavo kaimo kapela iš Linkmenų.

Liepa. Bendruomenės nariai dalyvavo istorinėje pilietinėje iniciatyvoje apjuosti pasaulį „Tautiška giesmė“. Susirinkę tauragniškiai Lietuvos himną giedojo ant Tauragno piliakalnio.

Rugpjūtis. Vykome į trijų dienų ekskursiją po Baltijos pajūrį. Aplankėme Klaipėdos Jūrų muziejų, Palangą, Nidą, Kretingos Žiemos sodą, Mosėdį, Orvidų sodybą.

Vykdomė projektą „Sveikos gyvensenos ugdymas bendruomenėje“, kurį finansavo Utenos r. savivaldybė. Skirta 1000Lt. Bendruomenėje svečiavosi lektorius iš Kauno Aleksandras Žarskus bei masažuotojas iš Utenos Laimonas Rimkevičius.

Spalis. Vyko ataskaitinis rinkiminis bendruomenės susirinkimas. Į tarybą išrinkta Vilma Valienė (vietoj Janės Kriugiškytės). Kiti nariai liko tie patys, pirmininke taip pat perrinkta Danguolė Grabauskienė. Koncertavo muzikantas iš Minčios Dainius Truskauskas.

Sveikiname jubilatus – šviesių, šiltų dienų, spalvotų svajonių ir palankaus vėjo - šiandien, rytoj, visada.

Spalio mėnesį	Lapkričio mėnesį	Gruodžio mėnesį
60-metį šventė Eugenija Kamarauskienė, Liucija Grigaliūnienė iš Tauragnų, Ona Vaičiūnienė iš Stūglių kaimo. 75 metai suėjo Bronislavai Vaičiūnaitei iš Taurapilio; 75 - eri – Antanui Romualdui Eidukui iš Tauragnų ir Genovaitei Pakalnienei iš Minčios. 80 metų – Onai Ruzgienei iš Pilkenių kaimo; 85 – eri metai suėjo Elenai Brinzienei iš Klykių kaimo; 90 - Eleonorai Kurlavičienei iš Raistinių kaimo ir Teklei Virvitienei iš Maleckažemio.	50-metį šventė Algis Lazauskas iš Vyžių kaimo; 70-metį šventė Jonas Algirdas Belopetravičius, Vilė Atkočienė iš Tauragnų, Virgilija Nijolė Jakubauskienė iš Bajorų bei Povilas Kelevišius iš Vilkablauzdės, 75-eri suėjo Leonui Jonui Marčiulioniui iš Tauragnų; 	50–metį šventė Rimantas Ruzgas iš Jovainiškių kaimo. 60 metų suėjo Leokadijai Ruzgienei iš Sėlės kaimo. 70 metų šventė tauragniškaiai Antanas Alekna ir Antanas Vaišnoras; Jonas Bartašiūnas iš Vidžiūnų kaimo, Eugenija Šinkūnienė iš Stūglių, Janina Gaivenienė iš Maleckažemio; 75-eri suėjo Valerijai Balsienei ir Jonai Gimbučiui iš Tauragnų, 80-metį šventė Teklė Rukšėnienė, Jadvyga Gutkinienė, Veronika Šreikaitė iš Tauragnų ir Stasė Grašienė iš Žiezdrų. 85 - Elenai Musteikienei ir Valerijai Danauskaitei iš Tauragnų, Veronikai Krasuckienei iš Minčios. 95 - Onai Štarienei iš Gegūniškio.

Mokykloje

Nuotraukoje: prie Kalėdinės eglutės penktokai

Baigiantis metams, prieš pat Kalėdines atostogas, Tauragnų pagrindinės mokyklos I-X kl. mokiniai su klasių vadovėmis važiavo į Vilnių. Jie aplankė Vaškinų figūrų muziejų, Planetariume dalyvavo edukacinėje programoje „Surask žvaigždėlei kelią“, išbandė Akropolio ledo tvirtumą, gėrėjosi Kalėdine eglute Katedros aikštėje. Kelionė buvo nemokama. Tai mokyklos dovana vaikams švenčių proga.

Gintarė Kunickaitė, 7 kl.

Kačiuko Kalėdos

Kol kačiukas čia miegojo,
Ir Kalėdos atplasnojo.
Pučia vėjas neramus,
Pusto, darosi baisu.

O kačiukas toks nusteбęs
Sniegą pirmąkart pamatęs
Dairos, stebisi sniegu
Ir nesitveria džiaugsmu.

Stovi eglė papuošta,
Pilnas kambarys žmonių
Visi džiaugias ir dainuoja,
O kačiukas net linguoja.

Kokios mielos jam Kalėdos
Tik dienas dvi per metus.
Na ir kas, kad jis kačiukas –
Švėskime visi kartu!

*Kokį žvakę, tokį ir šeimnininką (parinkta iš interneto)
Pasirodo, žvakių forma nemažai gali papasakoti apie
šeimininko charakterį.*

* Konservatyviems žmonėms patinka klasikinės tiesios žvakės.

* Romantiškos, nervingos ir subtilios sielos asmenybės mėgsta į viršų siaurėjančias žvakes. Beje, tokiems žmonėms patinka ir gelių formos žvakės.

* Storą ir trumpą žvakę tikriausiai nusipirks linksmas, geras ir paprastas žmogus.

* Apvalios žvakės rodo šeimnininko egoizmą ir savimeilę.

* Kvadratinės formos žvakes mėgsta ryžtingos ir valingos asmenybės. Jeigu tokia žvakė stovi masyvioje žvakidėje — prieš jus sunkaus charakterio šefas.

*Piramidės ir trikampio formos žvakes renkasi pedagogai ir „gyvenimo mokytojai“.

*O neeiliniai, nepastovaus charakterio žmonės renkasi neįprastų formų žvakes.

Subtili dovana

Dekoratyvių žvakių pasirinkimas dabar yra toks didelis, jog specializuotose žvakių parduotuvėse (europiečiai negali gyventi be žvakių ir degina jas kiekvieną vakarą!) tiesiog akys raibsta nuo jų spalvų ir formų įvairovės. Paršiukai ir linksmi kamuoliukai skirti mažyliams, keraminiai vazonėliai su vos matoma dagtimi — mieloms močiutėms. Didelės, 10 kg sveriančios žvakės, gali degti savaites ir yra skirtos „šeimos“ svetainei papuošti. Pastaruoju metu madingos išskirtinės ir labai brangios, vertinamos beveik kaip meno kūriniai žvakės, papuoštos mozaika.

Vaškinė evoliucija

Žmogus, sugalvojęs žvakę, turėjo tikslą atrasti šviesos šaltinį. Jeigu tas išradėjas būtų žinojęs, jog jo palikuonys lengvu rankos mostu vienu metu uždegs 60 žvakių ir dar bus nepatenkinti blankia šviesa, kad žvakė praras savo pirmąją praktinę paskirtį ir taps grožio, jaukumo ir malonaus aromato simboliu...

Primityviausią žvakės variantą — duobutę akmenyje, užpildytą gyvulių taukais — mūsų protėviai naudojo dar akmens amžiuje. Vėliau atsirado ir kitokių žvakės variantų. Pavyzdžiui, senovės egiptiečiai degino nendres, išmirkytas dervoje. Romėnai naudojo molinį dubenėlį su kietais taukais (pavyzdžiui, avies), įstatę į jo vidurį dagtį. Subtilesni kinai ir japonai patys pirmieji pradėjo rinkti vašką ir sukli jį plonais vamzdeliais. Indėnai degino užmautą ant pagalio riebią džiovintą žuvį. Irane tam buvo naudojama neišvalyta nafta. Europoje mažą lazdelę įmerkavo į žuvies taukus. Apskritai mūsų protėviai naudojo viską, kas pasitaikydavo po ranka ir ilgai degdavo — o ar tas daiktas smilks ir koks nuo jo sklis kvapas, jiems buvo nesvarbu.

Tačiau bičių vaškas vis dėlto degė ilgiau ir ryškiau nei kitos priemonės, todėl tapo vis populiaresnis. Žinoma, leisti sau tokią prabangą galėjo tik turtingi žmonės ir bažnyčios, o vargšai kaip ir anksčiau degino degutą ir žuvies taukus.

Žvakių gamybos technologija pasikeitė tik XV amžiuje — žmonės nebenardindavo dagties į skystą vašką, nes pastebėjo, kad kur kas naudingiau yra jį aplieti vašku ir leisti sukietėti — taip buvo sunaudojama kur kas mažiau brangios medžiagos. Na, o šio šimtmečio romantikus pakerėjo baltas ir šviečiantis vaško stiebas, ir žvakė tapo ne tik šviesos šaltinis, bet ir interjero puošmena.

Žinoma, tokio grožio jau nebuvo galima dėti į netašytą pagalį. Todėl XVI amžiuje pasirodė pirmosios žvakidės — iš pradžių tai buvo paprasti akmeniniai padėklai su skylėmis žvakėms. Šviesos šaltinis persikėlė nuo sienų, kur buvo daugelį amžių, į stalo centrą... Buvo pradėtos gaminti kaustytos žvakidės su įvairiais puošybos elementais, graškiai išraižytos akmeninės, porcelianinės — su subtilaus grožio piešiniais, turtingos paauskuotos žvakidės — kokių tik nebuvo prigalvota, kad pabrėžtų ne tik šiltą, lygią šviesą, bet ir subtiliai ir tiksliai perteiktų šeimnininko charakterį, jo sielos būseną ir, žinoma, pajamas!

XVII amžiaus pabaigoje žvakidės transformavosi į šviestuvus — didelius, skirtus šimtams žvakių. Jie apšviesdavo pokylių sales.

Žvakė nulems ir likimą

Žvakės tradiciniame žmogaus gyvenime atliko labai svarbų vaidmenį, tad nieko nuostabaus, kad su jomis yra susiję daugybė prietarų.

* Plevėnanti į visas puses be akivaizdžios priežasties liepsna pranašauja vėjuotus orus.

* Jeigu žvakę sunku uždegti, bus lietaus.

* Mėlyna žvakės liepsna reiškia besartinančius šalčius.

* Negalima uždegti žvakės nuo židinio arba krosnies ugnies.

* Atsitiktinai užpūsti žvakę — vestuvės.

* Sudegusi iki pat galo žvakė — laukite nesėkmės.

* Kūčių naktį deganti žvakė atneš į namus šilumą ir gerovę.

Nuotraukos **Aidos Grabauskaitės, Danguolės Grabauskienės, Aldonos Kirkienės,**

Žymanto Trimonio

Parengė **D. Grabauskienė**

Maketavo **Laima Čepukienė**

Spausdino **UAB „Utenos Indra“**